

MARSZAŁEK
WOJEWÓDZTWA
ZACHODNIOPOMORSKIEGO

Szczecin, 13 marca 2026 r.

Pani Agnieszka Kurzawa
Radna Województwa Zachodniopomorskiego

W odpowiedzi na interpelację nr 74/2026, złożoną w dniu 3 marca 2026 r., poniżej przedstawiam informacje.

Książnica Pomorska im. Stanisława Staszica w Szczecinie jest wojewódzką biblioteką publiczną ze statusem biblioteki naukowej. Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 2 kwietnia 2012 r. podlega ocenie przez Krajową Radę Biblioteczną w zakresie realizacji zadań i spełniania wymogów biblioteki naukowej, w tym: „służy potrzebom nauki i kształcenia, zapewniając dostęp do materiałów bibliotecznych i zasobów informacyjnych niezbędnych do prowadzenia prac naukowo-badawczych oraz zawierających wyniki badań naukowych”.

Stąd Książnica, zgodnie z Komunikatem Ministra Edukacji i Nauki z dnia 22 lipca 2021 r. w sprawie wykazu wydawnictw publikujących recenzowane monografie naukowe, prowadzi punktowane wydawnictwo naukowe – nr 309 na wykazie wydawnictw publikujących recenzowane monografie naukowe, identyfikator 39200.

W 2000 roku wdrożyła zintegrowany system biblioteczny do obsługi czytelników i prezentacji katalogu bibliotecznego on-line ALEPH.

Od 2023 roku użytkuje najnowocześniejszy system biblioteczny Alma i wyszukiwarkę Primo, które oferują jednoczesny dostęp do katalogu Książnicy oraz 145 polskich bibliotek uczestniczących w systemie. Operatorem systemu jest Biblioteka Narodowa w Warszawie. Książnica Pomorska ma podpisaną umowę nr Z-36.0721.3.2023 o przyłączenie do zintegrowanego systemu zarządzania zasobami bibliotek w ramach programu wieloletniego „Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa 2.0 na lata 2021–2025”. Integracja systemu Alma z wyszukiwarką Primo usprawnia zarządzanie zasobami bibliotecznymi oraz znacząco ułatwia użytkownikom wyszukiwanie i korzystanie z dostępnych materiałów. Umowa została zaktualizowana w 2025 roku.

Sygnały od użytkowników systemu Alma, w tym od studentów i pracowników naukowych, potwierdzają przyjazność i funkcjonalność systemu, który zapewnia dostęp do rekordów bibliograficznych, aktualną informację o zasobach polskich bibliotek – ok. 43 miliony jednostek w 2025 roku – pozwala na rezerwację materiałów czy prowadzenie konta użytkownika. W 2025 roku system Alma odnotował 930 milionów zapytań od użytkowników (dane za Biblioteką Narodową).

Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego

ul. Marszałka Józefa Piłsudskiego 40, 70-421 Szczecin, tel. (+48 91) 45 42 900
www.wzp.pl, marszalek@wzp.pl

Książnica Pomorska nie planuje wdrożenia innego systemu, a stosowane rozwiązanie jest na bieżąco aktualizowane.

Od 1969 r. Książnica Pomorska otrzymuje ogólnokrajowy egzemplarz obowiązkowy – egzemplarze publikacji wydanych w Polsce, które muszą być przekazane do określonych bibliotek celem archiwizacji. Obecnie jest jedną z czterech bibliotek publicznych w Polsce posiadających egzemplarz obowiązkowy. Pozostałe trzynaście bibliotek to biblioteki naukowe.

Książnica Pomorska jest jedyną biblioteką z egzemplarzem obowiązkowym w województwie zachodniopomorskim i lubuskim. Dzięki temu jest w stanie zapewnić dostęp do różnych wydawnictw, w tym niskonakładowych.

Od 2024 roku, zgodnie z Obwieszczeniem Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 22 lipca 2024 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w sprawie narodowego zasobu bibliotecznego, najcenniejsze zbiory Książnicy Pomorskiej należą do Narodowego Zasobu Bibliotecznego.

W 2025 roku do zbiorów Książnicy pozyskano 33 020 egzemplarzy, z czego 83% w ramach egzemplarza obowiązkowego, który z ustawy z dnia 7 listopada 1996 r. o obowiązkowych egzemplarzach bibliecznych, (Dz.U. 1996 nr 152 poz. 722, ze zm.) jest archiwizowany w magazynach i udostępniany na miejscu w czytelnich. Na indywidualne prośby czytelników materiały są wypożyczane na zewnątrz. Istotą wspomnianego obowiązku jest przekazanie publikacji przez wydawnictwo, stąd w założeniu są to nowości wydawnicze lub wznowienia.

Do Wypożyczalni Głównej w minionym roku przekazano 7 600 egzemplarzy książek, z czego 89% stanowiły nowości wydawnicze. Przy uwzględnieniu, że stan księgozbioru Wypożyczalni Głównej to 177 215 egzemplarzy, wpływ za miniony rok stanowi około 4,2% całości.

Gromadzenie zbiorów odbywa się zgodnie z wewnętrznym dokumentem „Zasady gromadzenia zbiorów Książnicy Pomorskiej”. Zasady te były przedmiotem kontroli w latach ubiegłych i zostały ocenione pozytywnie.

Obecnie zbiory Książnicy (stan na 31.12.2025 r.) to: 1 308 394 jednostki książek i czasopism oraz 218 663 zbiorów specjalnych: rękopisów, starych druków, druków muzycznych, dokumentów kartograficznych, obrazów, obiektów muzealnych, itd.

Biblioteka zapewnia również dostęp do publikacji elektronicznych. W 2025 roku udostępniono m.in. 4 000 kodów do serwisu Empik Go oraz 12 000 kodów do serwisu Legimi, a także dostęp do innych baz cyfrowych. Serwisy te umożliwiają korzystanie z wielu nowości wydawniczych jeszcze przed ich pojawieniem się w tradycyjnym obiegu księgarskim.

W zakresie działań cyfryzacyjnych w bibliotece funkcjonuje pracownia, która w ubiegłym roku – w ramach realizacji projektu Program Interreg VI A 1 „In terris Gryphi – popularyzacja wspólnego dziedzictwa kulturowego regionu Pomorza dla ludności i turystyki” – zakupiła specjalistyczne urządzenia do skanowania:

Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego

ul. Marszałka Józefa Piłsudskiego 40, 70-421 Szczecin, tel. (+48 91) 45 42 900
www.wzp.pl, marszalek@wzp.pl

1. **DRS 1220 DCS Plus** – najnowszy model z rodziny skanerów METIS DRS-DCS, zaprojektowany do najbardziej wymagających zastosowań. Umożliwia skanowanie obiektów o maksymalnym formacie 126 × 69 cm.
2. **BookTEK® 5 V1A** – szerokoformatowy skaner książek przeznaczony do wymagających projektów digitalizacyjnych, obsługujący formaty większe niż DIN A1+ (do 25 × 36 cali). Urządzenie łączy wysoką wydajność z wyjątkową ochroną skanowanych materiałów, dzięki czemu idealnie sprawdza się w archiwach, bibliotekach i instytucjach kultury.
3. **ScanPro 3500** – wykorzystuje nowy, wydajny aparat 26 megapikseli z dużym, 6,6-megapikselowym przetwornikiem obrazu. Zapewnia najwyższą rozdzielczość optyczną oraz wyjątkowo czyste i ostre obrazy, znacząco ułatwiające wyszukiwanie i przeglądanie zeskanowanych materiałów.

Urządzenia uzupełnią wyposażenie modernizowanej Pracowni Digitalizacji.

Wszystkie zdigitalizowane obiekty prezentowane są w Zachodniopomorskiej Bibliotece Cyfrowej, którą Książnica prowadzi od 2008 roku wspólnie z bibliotekami publicznymi i naukowymi regionu. W ubiegłym roku zanotowano 6 425 302 odwiedzin.

Dobór materiałów do digitalizacji odbywa się zgodnie z przyjętym Planem Digitalizacji oraz uwzględnia aktualne potrzeby projektowe, w tym tworzenie regionalnej kolekcji dokumentów życia społecznego w ramach projektu Zachodniopomorska Książnica Cyfrowa.

Jednocześnie Książnica Pomorska kontynuuje i rozwija działalność naukową, popularyzując swoje zasoby m.in. poprzez przystąpienie do konsorcjum naukowego pod nazwą „Grupa Polskich Bibliotek Naukowych”, którego liderem jest Biblioteka Narodowa. Konsorcjum zostało zawiązane w celu wspólnego uczestnictwa w Consortium of European Research Libraries.

Zapotrzebowanie użytkowników na konkretne wydawnictwa jest na bieżąco analizowane i w miarę możliwości uzupełniane zgodnie z ofertą rynku wydawniczego. Publikacje niedostępne w zbiorach Książnicy mogą być udostępniane za pośrednictwem systemu Academica – cyfrowej wypożyczalni międzybibliotecznej książek i czasopism naukowych prowadzonej przez Bibliotekę Narodową, która zapewnia dostęp do ponad 3,8 mln publikacji ze wszystkich dziedzin wiedzy.

Dodatkowym źródłem informacji o regionie, obok Zachodniopomorskiej Biblioteki Cyfrowej, jest dostępna on-line Internetowa Biblioteka Pomorza Zachodniego pomerania.pl, zawierająca rozbudowaną bibliografię regionalną.

z up. MARSZAŁKA WOJEWÓDZTWA

Marcin Łapociński
CZŁONEK ZARZĄDU

Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego

ul. Marszałka Józefa Piłsudskiego 40, 70-421 Szczecin, tel. (+48 91) 45 42 900
www.wzp.pl, marszalek@wzp.pl